

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **M. M.**, nar. X
státní příslušnost Gruzie
t. č. pobytem X
zastoupen advokátem Mgr. Michalem Krčmou
sídlem Navrátilova 675/3, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-1075/ZA-ZA11-ZA01-R2-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-1075/ZA-ZA11-ZA01-R2-2019, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12 269,40 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Michala Krčmy.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal dne 1. 12. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2019 žalovaný žalobcovu žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobcova země původu (Gruzie) je zařazena na seznam bezpečných zemí původů. Žalobu proti zmíněnému rozhodnutí zamítl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 26. 3. 2021, č. j. 32 Az 1/2020-40, který žalobce napadl

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

kasační stížností. Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil usnesením ze dne 5. 9. 2022, č. j. 5 Azs 110/2021-40, z důvodu probíhajícího řízení o předběžné otázce ve věci C-406/22 před Soudním dvorem. Po vydání rozsudku Soudního dvora ze dne 4. 10. 2024, C-406/22, rozhodl Nejvyšší správní soud o pokračování v řízení a rozsudkem ze dne 8. 11. 2024, č. j. 5 Azs 110/2021-51, zrušil rozsudek č. j. 32 Az 1/2020-40 i rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2019 a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

2. V dalším řízení žalovaný zaslal žalobci předvolání k pohovoru ze dne 11. 12. 2024 s tím, že pohovor se uskuteční dne 3. 1. 2025. Písemnost byla zaslána žalobci na adresu X, a protože žalobce nebyl při doručování zastížen byla uložena na poště a připravena k vyzvednutí od 18. 12. 2024. Žalobce si písemnost ve lhůtě pro vyzvednutí zásilky nevyzvedl, a proto byla vrácena žalovanému. Dne 3. 1. 2025 žalovaný učinil úřední záznam o tom, že žalobce se k pohovoru nedostavil, přestože mu byla výzva doručena v souladu s § 24 zákona o azylu.
3. Rozhodnutím ze dne 7. 1. 2024 žalovaný zastavil řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. d) zákona o azylu. Provedení doplňujícího pohovoru považoval za potřebné pro zjištění skutečného stavu věci, protože se žalobce nachází na území ČR již od roku 2019, tedy více než 5 let. Výzva k pohovoru byla žalobci doručena náhradním způsobem podle § 24 odst. 3 zákona o azylu. Vzhledem ke skutečnosti, že se žalobce k doplňujícímu pohovoru nedostavil a neposkytl informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byl naplněn důvod pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
5. Žalovanému vytýká, že napadené rozhodnutí odůvodnil pouze stroze konstatováním, že se žalobce nedostavil k pohovoru dne 3. 1. 2025 a že neposkytl informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
6. Žalovaný se podle žalobce nezabýval ani otázkou, zda „*v případě České republiky existují závažné důvody, že dochází k systematickým nedostatkům*“, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení. Žalovaný nezkoumal obecně tyto poznatky a údaje o řízení o mezinárodní ochraně, azylových střediscích, dublinském systému a počtech žádostí o mezinárodní ochranu občanů Gruzie.
7. Žalobci bylo dále upřeno právo vyjádřit se v azylovém řízení a doplnit argumenty k jeho žádosti. Předvolání k pohovoru bylo žalobci doručováno pouze jednou, nadto v období vánočních svátků. Žalobce je přesvědčen, že pouhá jedna výzva k dostavení se k pohovoru není dostačující k tomu, aby žalovaný formalisticky řízení zastavil.
8. Žalobce v poštovní schránce výzvu pošty k vyzvednutí zásilky nenalezl. Zásilka měla být uložena na poště od 18. 12. 2024 do 30. 12. 2024, tedy přes vánočné svátky až do dne, který předcházel Silvestru a Novému roku. Nadto je velmi neobvyklé, aby žalovaný nařizoval pohovor ihned na dne 3. 1. 2025. Takový postup je v rozporu s právem na spravedlivý proces.
9. Dále žalobce poukázal na to, že žalovaný pochybil v rámci azylového řízení již tím, že zamítl žalobcovu žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalobcova

kasační stížnost byla úspěšná, Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Aniž by byl žalovaný vázán pokyny Nejvyššího správního soudu, zaslal žalobci předvolání mezi vánočními svátky na den 3. 1. 2025 a následně obratem dne 7. 1. 2025 rozhodl o zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu. Takový postup nenaplnuje dikci zmíněného ustanovení, neboť jediná výzva žalobci nemůže být podkladem pro zastavení řízení bez toho, aby žalovaný výzvu alespoň jednou nezopakoval.

10. Žalovaný rozhodl o žalobcově žádosti v nepřiměřeně krátké době a unáhleně a formalisticky se pouze ztotožnil s odůvodněním předchozích soudů a správních orgánů, aniž by věnoval dostatečnou pozornost některým argumentům žalobce, čímž porušil žalobcovo právo na spravedlivý proces a právo na přiměřený čas k obhajobě. Samotná rychlost řízení nesmí být upřednostňována na úkor kvality.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření zopakoval odůvodnění obsažené v napadeném rozhodnutí.

IV. Posouzení žaloby soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
13. Žaloba je důvodná.
14. Žalovaný zastavil řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. d) zákona o azylu. Toto ustanovení ve znění účinném do 30. 6. 2023 (žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 1. 12. 2019) stanovilo, že řízení se zastaví, *„jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany se bez závažného důvodu nedostavil k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti“* (aktuálně platné znění doplňuje pouze za slovo „nedostavil“ slova „do azylového zařízení, ačkoliv k tomu byl podle tohoto zákona povinen“).
15. Předně je třeba zdůraznit, že citované ustanovení je nutné vykládat v souvislosti s čl. 28 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. „procedurální směrnice“), který se zabývá postupem v případě konkludentního zpětvzetí žádosti nebo odstoupení od žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 23. 6. 2021, č. j. 8 Azs 50/2021-59, č. 4236/2021 Sb. NSS, a ze dne 16. 7. 2021, č. j. 7 Azs 42/2021-27, nebo usnesení ze dne 2. 5. 2023 č. j. 1 Azs 36/2023-21]. Zmíněný článek mimo jiné uvádí, že *členské státy mohou vycházet z domněnky, že žadatel vzal konkludentně svou žádost o mezinárodní ochranu zpět nebo od ní odstoupil, zejména pokud se zjistilo, že nereagoval na žádosti o poskytnutí údajů nezbytných pro žádost podle čl. 4 směrnice 2011/95/EU nebo se nedostavil k osobnímu pohovoru podle čl. 14 až 17 této směrnice*.
16. Smyslem § 25 písm. d) zákona o azylu je tedy zastavit řízení v případech, kdy se žadatel bez závažného důvodu nedostaví k pohovoru. V takové situaci musí být zřejmé, že žadatel se správním orgánem nechce spolupracovat, a bez této spolupráce není možné ve věci rozhodnout (srov. rozsudek NSS č. j. 6 Azs 45/2018-32 ze dne 14. 6. 2018).
17. Za použití eurokonformního výkladu pak správní soudy ustáleně judikují, že na zpětvzetí žádosti nelze *automaticky bez dalšího* usuzovat na základě prostého faktu, že se žadatel o udělení mezinárodní ochrany nedostavil k pohovoru. Porušení povinnosti dostavit se

k pohovoru *samo o sobě neimplikuje*, že se žadatel nedostavil bez závažného důvodu (srov. rozsudek č. j. 7 Azs 42/2021-27, který tento obecný závěr vyslovil nad rámec konkrétních okolností případu, které spočívaly v tom, že tamní žadatel souběžně s ministerstvem komunikoval).

18. Tyto závěry se uplatní i na situaci, kdy žadatel o mezinárodní ochranu na výzvu k dostavení se k pohovoru *vůbec nereagoval*, neprokazoval žádný důležitý důvod a reagoval až na výzvu k převzetí rozhodnutí o zastavení řízení (srov. výše zmíněné usnesení č. j. 1 Azs 36/2023-21, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 3. 2024, č. j. 35 Az 5/2023-29, nebo rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 11. 2024, č. j. 45 Az 12/2024-30).
19. Žalovaný vyzval žalobce k pohovoru v návaznosti zrušení předchozího správního rozhodnutí a vrácení věci Nejvyšším správním soudem k dalšímu řízení. Soud nepochybně, že provedení doplňujícího pohovoru bylo v nynější věci dostatečně odůvodněno časovým odstupem od doby podání žádosti o mezinárodní ochranu a předchozího pohovoru, neboť bylo třeba ověřit aktuálnost důvodů, pro které žalobce o mezinárodní ochranu žádá. Žalovanému je však třeba vytknout, že zastavil řízení na základě pouze jednoho zmeškaného pohovoru. Ze správního spisu přitom nebylo zřejmé, že by žalobce již nechtěl spolupracovat a že by neměl zájem na věcném projednání jeho žádosti, *nota bene* v situaci, kdy žalobce byl úspěšný v řízení před Nejvyšším správním soudem, a dosáhl tak opětovného otevření správního řízení. V spise nejsou obsaženy žádné indicie, které by svědčily o tom, že žalobce nemá zájem řízení dále vést.
20. Za těchto skutkových okolností nebylo možné uzavřít, že nedostavení se k pohovoru v důsledku pouze jednoho neúspěšného pokusu o doručení (resp. doručení fikcí bez převzetí žalobcem) svědčí pro domněnku konkludentního zpětvzetí žádosti ve smyslu čl. 28 odst. 1 procedurální směrnice, tedy o nezájmu žalobce pokračovat v řízení. Takový postup byl v rozporu s výkladem § 25 písm. d) zákona o azylu, který učinila výše shrnutá judikatura.
21. Podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu vyloženého v souladu s čl. 28 odst. 1 procedurální směrnice proto nebyly splněny, a napadené rozhodnutí je z tohoto důvodu nezákonné. V dalším řízení proto žalovaný znovu vyzve žalobce (a příp. i jeho zástupce, bude-li žalovanému doloženo zastoupení) k doplňujícímu pohovoru.
22. Zbývající žalobní námitky soud neshledal důvodnými. Předně je třeba upozornit, že námitky shrnuté výše v bodu 6, v nichž žalobce vytýká žalovanému, že se nezabýval otázkou systémových nedostatků azylového řízení v ČR, nejsou srozumitelné. Na první straně žaloby žalobce nadto uvedl, že podává žalobu proti rozhodnutí vydanému podle nařízení č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států. Napadené rozhodnutí však nebylo vydáno podle zmíněného nařízení a žalovaný nerozhodoval o přemístění žalobce do jiného členského státu v rámci dublinského systému. Krom toho, systémové nedostatky by v rámci dublinského řízení byly zkoumány vůči státu, do něhož má být žadatel o mezinárodní ochranu přemístěn, nikoliv vůči ČR. Nemá proto vůbec zřejmé, kam zmíněné žalobní námitky míří. Obdobně mimoběžné jsou pak také námitky shrnuté výše v bodu 10, v nichž žalobce tvrdí, že se žalovaný formalisticky ztotožnil s odůvodněním předchozích soudů a správních orgánů. Tyto námitky vůbec nesouvisí s obsahem napadeného rozhodnutí.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

23. Soud shledal žalobu důvodnou, proto rozhodnutí žalovaného zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.)
24. O návrhu podle § 73 s. ř. s. soud nerozhodoval, neboť ve lhůtě pro rozhodnutí o odkladném účinku rozhodl ve věci samé.
25. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl v řízení úspěšný, a má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Ty představují náklady související se zastoupením žalobce advokátem, tedy odměna advokáta za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci, podání žaloby) po 4 620 Kč za úkon [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „advokátní tarif“)] a dvě paušální částky po 450 Kč jako náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, je součástí nákladů řízení i náhrada této daně počítaná z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 21 % z 10 140 Kč, tedy 2 129,40 Kč. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 12 269,40 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, použitý na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. února 2025

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně